

# Zalalövői Borostyán Óvoda és Mini Bölcsőde

## Mini Bölcsődéjének Szakmai Programja



8999 Zalalövő, Deák Ferenc u. 5-7

**Hatályos: 2025. szeptember 1-től**

## Tartalom

1. Bevezetés.....	3
2. A szolgáltató intézmény alapadatai .....	3
3. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői .....	6
4. A bölcsőde személyi és tárgyi feltételei .....	8
4.1 Személyi feltételek .....	8
4.2 Tárgyi feltételek.....	9
5. Bölcsődei nevelő-gondozó munkánk.....	10
5.1. Pedagógiai hitvallásunk .....	10
5.2. A bölcsődei nevelés célja .....	10
5.3. A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei .....	11
6 Bölcsődei nevelés-gondozás feladatai.....	14
7. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei.....	16
8. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei.....	21
9. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei .....	23
10. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere.....	26
11. Minőségi munkavégzés a bölcsődébe, a nevelőmunka belső ellenőrzése.....	27
12. Szakmai dokumentáció .....	28
14. A fejlődés leggyakoribb jellemzői bölcsődéskor végére .....	29
15. Az igénybe vevők, és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos jogszabályok.....	30
16. A bölcsődei ellátás igénybevételének módja.....	31
17. A mini bölcsődei ellátás szolgáltatásairól szóló tájékoztatás helyi módja.....	34

„Különösen szeressétek a gyermekeket,  
Mert vétek nélkül valók,  
mint az angyalok.  
A mi örömünkre vannak a világon,  
hogy jobba tegyék a szívünket.”  
/ Dosztojevszkij/

## 1. Bevezetés

A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának célja, hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben folyó szakmai munkának. Az Alapprogram tartalma és szemlélete összhangban van Magyarország Alaptörvényével, a 3 év alatti korosztály ellátására és nevelésére-gondozására vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal, a bölcsődei ellátás keretében végzett nevelés hagyományával, felhalmozott értékeivel, a nemzeti sajátosságokkal, a legújabb koragyermekkorai kutatások eredményeivel.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek, és a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra fókuszál, mely nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg. Szakmai önállóságunkat megtartva figyelembe vettük a családok és a fenntartó elvárásait, valamint a helyi lehetőségeket.

## 2. A szolgáltató intézmény alapadatai

Az intézmény neve: Zalalövői Borostyán Óvoda és Mini Bölcsőde

Cím: 8999 Zalalövő, Deák Ferenc u. 5-7.

Telefon: 06 30/2981872

E-mail cím: [ovoda@zelkanet.hu](mailto:ovoda@zelkanet.hu)

Nyitva tartás: 7.00-16.30

Csoportszám: 1 mini bölcsőde

Férőhely: 8 fő

Igazgató: Gyeneséné Gyarmati Rita

Szakmai vezető:

A fenntartó: Zalalövői Óvodafenntartó Társulás

Cím: 8999 Zalalövő, Szabadság tér 1.

Polgármester: Gyarmati Antal

***Az intézmény közfeladatai***

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv. alapján köznevelési intézményként gondoskodik a köznevelési feladat óvodai és mini bölcsődei ellátásáról, továbbá biztosítja a hátrányos helyzetű, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, valamint ellátja a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/A. § - a szerinti intézményi gyermekétkeztetést.

A költségvetési szerv alaptevékenysége:

- Óvodai nevelés
- Bölcsődei ellátás
- Intézményi gyermekétkeztetés

A költségvetési szerve illetékessége, működési területe:

Zalalövő, Csöde, Felsőjánosfa, Hegyhátszentjakab, Órimagyarósd, Szaknyér Zalaháshágy  
Önkormányzatok igazgatási területe.

#### ***A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek***

- az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- 1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról (adatvédelmi törvény)
- Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény
- a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 235/1997. (XII. 17.) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról,
- 328/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekvédelmi vállalkozói engedélyezéséről
- 257/2000 (XII. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról

- 369/2013 (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 415/2014. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybe vevő nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről
- 8/2000 (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről
- 9/2000 (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- Az Emberi Erőforrások Minisztériumának 6/2016. (III.24.) a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet
- 37/2014.(IV. 30.) EMMI rendelete a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról.

### ***Szakmai irányelvek, módszertani levelek***

- Folyamatos napirend a bölcsődében. Módszertani levél. Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Bp. 1982
- Bölcsődei adaptáció: Módszertani levél. In: Előadások-közlemények dokumentumok. Módszertani levelek, irányelvek. Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Bp. 1982
- Szülővel történő fokozatos bölcsődei beszoktatás. Kiegészítő Módszertani útmutató a fokozatos beszoktatás c. módszertani levélhez. Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Bp. 1982.
- Játék a bölcsődében. M. L. Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Bp. 1997.
- Az egészséges csecsemő táplálásának irányelvei (ajánlás). Az Országos Csecsemő- és Gyermekkegészségügyi Intézet által 1994-ben összeállított, „az egészséges csecsemő táplálásának irányelveiről” c. viselő 47. számú módszertani helyébe lép. 2011
- Korai fejlesztés a bölcsődében. Módszertani levél. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Bp. 2003.
- A család és a bölcsőde kapcsolata. Módszertani levél. Kézirat. Magyar Bölcsődék Egyesülete, Pedagógus- Pszichológus Tagozat anyaga 2007.
- A bölcsődei nevelés – gondozás országos alapprogramja – SZMI 2008.
- A bölcsődei nevelés – gondozás szakmai szabályai – SZMI 2009.
- Bölcsődei nevelés – gondozás Országos Alapprogramja 2023.

### **3. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői**

Zalalövő – vagy régi nevén Salla - Zala megye északnyugati részén, a Zalai-dombság területén három néprajzi tájegység Göcsej, Őrség és Hetés határán, az ókori Borostyán út mentén helyezkedik el. Népessége megközelíti az 3000 főt.

Városunkban az elmúlt években az óvodai ellátás mellett egyre inkább előtérbe került a három éven aluli gyermekek ellátásának igénye. Zalalövő Város Önkormányzata elkötelezett a városban élő gyermekek iránt, így fontos feladatának tartja a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, segítve ezzel a településen lakó szülők munkavállalását is. Ezért pályázatot nyújtott be egy mini bölcsőde kialakítására.

A mini bölcsőde többcélú közös igazgatású intézményként az óvodával közös épületben került kialakításra. A város központjában, egy szép tágas ligettel körülvett területen található, az egészségügyi intézmények szomszédságában. A fő közlekedési úttól elszigetelt épülethez nagyon szép udvar tartozik. A szép környezet nemcsak gyönyörködtet, de motivál is, új tapasztalatok, megfigyelések szerzésére. Az ízlésesen kialakított udvarunk a mozgásigény kielégítésére is minden feltételt biztosít.

Fontosnak tartjuk, hogy megismerjük, milyen szociokulturális környezetből érkeznek a gyermekek a bölcsődébe. Folyamatos figyelmet fordítunk a rászorult családok felismerésére, szükség szerint segítséget nyújtunk.

Célunk, hogy hosszú távú, jó színvonalú alapellátást biztosítsunk a családok számára. Kiemelt feladatunknak tekintjük munkánk során, hogy a kisgyermeket nevelő családok segítséget kapjanak gyermekük neveléséhez, biztosított legyen számukra a napközbeni ellátás magas színvonalon. A szakszerű nevelés-gondozás során kiemelt szerepet kap a gyermekközpontú pedagógiai megközelítés. A szakdolgozók létszáma megfelel a törvényi előírásoknak, a szakmai felkészültségre is nagy hangsúlyt fektetünk.

Bölcsődénk térségi ellátási területe Zalalövő, Csöde, Felsőjánosfa, Hegyhátszentjakab, Órimagyarósd, Szaknyér, Zalaháshágy szabad férőhely esetén a Fenntartó Társuláson kívül elő települések.

Lehetőséget biztosítunk a sajátos nevelési igényű gyermekek gondozására is.

***Bölcsődeképünk***

Olyan családbarát bölcsődeként szeretnénk működni:

- ahol az ellátás alkalmazkodik a gyermekek szükségleteihez,
- ami megfelel a szülői igényeknek,
- ami képes alkalmazkodni a változó igényekhez,
- amely nyitott az érkező új igényekre, kész azok elfogadására,
- ahol dolgozóink naprakész, aktuális tudással rendelkeznek,
- amely képes a megszerzett tudást, tapasztalatokat alkalmazni.

***Gyermekképünk***

A bölcsődénkbe járó gyermek nevelő-gondozó munkánk eredményeként:

- vidám, sokoldalúan fejlődő, kiegyensúlyozott
- testileg, lelkileg egészséges
- harmonikus mozgású
- szociálisan fejlett, együttműködő a társakkal és felnőttekkel egyaránt
- nyitott a környezet ingereire
- jól, szívesen kommunikál
- kitartó, aktív és tevékeny.

***Kisgyermeknevelői képünk***

- empátia, elfogadás és a hitelesség
- személyisége érzelmi biztonságot nyújtó
- jól ismeri a gyermekek életkori sajátosságait, egyéniségét, támogatja személyiségük kibontakozását, az önállósodást
- a szülőkkal partneri kapcsolatot ápol
- nevelői attitűdje következetes
- a gyermekek ellátását igényesen végzi
- képes a szakmai fejlődésre, a folyamatos megújulásra
- személye, viselkedése példaértékű a gyermek és a szülő számára.

## 4. A bölcsőde személyi és tárgyi feltételei

### 4.1 Személyi feltételek

Kisgyermekgondozó-nevelő: 1 fő (szakmai vezető)

Bölcsődei dajka: 1 fő heti 40 órában

1 fő heti 20 órában

Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy a kisgyermeket nevelő családok segítséget kapjanak gyermekük neveléséhez, biztosított legyen számukra a magas színvonalú napközbeni ellátás.

A mini bölcsődében a nevelő-gondozó munkát a kisgyermeknevelő végzi, ami a stabilitást és a biztonságot jelenti. Ő szoktatja be a gyermekeket a csoportba, ő vezeti a gyermekek dokumentációját és ő tartja a kapcsolatot a szülőkkel. A bölcsődei dajkánknak is hozzá kell járulni a bölcsődei nevelés eredményességéhez. Dajkánk a legkisebbek ellátásában és a délutáni felügyeletben is segítséget biztosít.

Továbbképzések:

- Az Nmr. 176 §-sal egészül ki: bölcsődei dajka munkakör, melynek 2018. december 31.-ig kell megfelelni.
- A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet alapján kell az alkalmazottaknak szakmai továbbképzési kötelezettségüknek eleget tenni.
- A képzési ciklus alatt középfokú szakképesítés esetén 60 továbbképzési pontot kell megszerezni. A kötelező továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott ütemterv alapján történik. A továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelő érdeklődési körének megfelelően.
- A jó szakember önképzés formájában is képezi magát. Ehhez a bölcsőde biztosítja a szakmai folyóiratok beszerzését, jogszabályokat értelmező kiadványokat, internet használatának lehetőségét, audiovizuális eszközöket.

## 4.2 Tárgyi feltételek

Bölcsődénk Intézményfenntartó Társulás által működtetett, mely az óvoda épületében került kialakításra. Az épület teljesen akadálymentesített.

A gondozási rész egy gyermekszobából, hozzá kapcsolódó fürdőszobából, gyermeköltözőből (átadóból), és bölcsőde udvarból áll. Az előlépcső-közlekedőn kerül kialakításra a babakocsi tároló. Ezen kívül rendelkezésre állnak azok a kiszolgáló helyiségek, amelyek a személyzet szükségleteit, illetve szakmai felkészültségét szolgálják ki.

A foglalkoztató laminált lappal borított. Mini bölcsődénkben a nevelés, gondozás eszközei szakmailag tudatosan tervezettek, pedagógiaileg célszerűen kialakítottak, megfelelnek a mai, modern kisgyermeknevelés elvárásainak. A csoportszoba berendezése gyermekközpontú, hangulatos, otthonos, esztétikus. A játékeszközöket a gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségi szintjének, valamint a szakmai előírásoknak megfelelően válogattuk össze. Fontos számunka, hogy a játékok megfeleljenek az egészségügyi és pedagógiai szempontoknak, és ne legyenek balesetveszélyesek. A polcokat stabilan rögzítettük, és úgy helyeztük el, hogy a nagymozgásos tevékenységekre, és a csendes, aktív játszásra is lehetőséget biztosítsanak. Vastag szivacsból puha pihenő sarkot alakítottunk ki. A játékokat szabad polcokon gyermeklétszámnak megfelelő mennyiségben helyeztük el, ezzel biztosítottuk a szabad játékeszközök választásának lehetőségét. A játékok tárolására és funkció szerinti szelektálására kosarakat használunk. Mozgásfejlesztő, építő, logikai, valamint utánzó- és szerepjátékokhoz megfelelő játékok egyaránt megtalálhatóak.

Az étkezés és a pihenés is a csoportszobában történik.

A fürdőszoba közvetlenül kapcsolódik a csoportszobához. A fürdőszobában az előírásoknak megfelelő méretben mosdó, gyermek WC, pelenkázó asztal és zuhanyzó, törölközőtartó, szeméttárolók, gyógyszerszekrény stb. van biztosítva. A szabványnak megfelelő akadálymentes WC a főbejáratnál található.

A gyermeköltözőben barátságos környezet fogadja a bölcsődébe érkező és távozó kisgyermeket, és szüleiket. Minden gyermek számára jellel ellátott szekrény biztosítja a ruhák, és cipők tárolását. A gyermekek saját ruhájukban vannak.

Az intézmény udvarából alakítottuk ki a mini bölcsőde játszókertjét, melyet kerítéssel választunk el az óvoda udvarától. A bölcsőde udvarában homokozó, kis csúszda biztosítja a játék helyszínt. A játszókert lehetőséget ad a motorozásra, rollerezésre. A mini bölcsőde épületét, udvarát, berendezését igyekszünk úgy kialakítani, hogy az a gyermekek biztonságát szolgálja, megfeleljen testméretüknek, biztosítsa fejlődésüket, egészségük megőrzését,

valamint tegye lehetővé mozgás- és játéki igényük kielégítését. A tárgyi feltételek biztosítása során törekszünk a minőségre, és a gyermekekhez is közel álló természetes anyagok használatát részesítjük előnyben.

## **5. Bölcsődei nevelő-gondozó munkánk**

### **5.1 Pedagógiai hitvallásunk**

Azt valljuk, hogy érdeklődő, önállóan gondolkodni tudó felnőttek csak a nyugodt, szeretetteljes, derűs légkörben felnövő gyerekekből válnak. Az ember, a kisgyermek életében az első éveknél meghatározó szerepük van a későbbi személyiségfejlődésben. A kisgyermek ebben az életszakaszban a legérzékenyebb testileg, lelkileg egyaránt, erősen függ a felnőttől, ezért a kisgyermeknevelő személyisége meghatározó, hisz ő a biztonság és a példa egy személyben.

### **5.2 A bölcsődei nevelés célja**

- hogy a kisgyermek elsajátítsák azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.
- hogy a koragyermekkorai intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő preventív tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

### **5.3 A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei**

A szakszerű gondozás – nevelés akkor valósulhat meg, ha a csoportban érvényesülnek a következő alapelvek:

#### **5.3.1. A család rendszerszemléletű megközelítése**

A bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan látásmód, mely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

#### **5.3.2. A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása**

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

#### **5.3.3 A családi nevelés elsődleges tisztelete**

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

#### **5.3.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete**

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

#### **5.3.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe**

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

#### **5.3.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése**

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateemtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő” -rendszer, felmenőrendszer, csoport-és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

### **5.3.7. Fokozatosság megvalósulása**

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerésér, a szokások kialakulását.

### **5.3.8. Egyéni bánásmód érvényesítése**

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermekvelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

### **5.3.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége**

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához, és a nevelési feladatok megvalósulásának kiemelt színtere.

### **5.3.10. A gyermeki kompetenciakészítés támogatása**

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömeit, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

## **6. Bölcsődei nevelés-gondozás feladatai**

### **6.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése**

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény, jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és kisgyermeknevelő közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődése, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

## **6.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása**

Kiemelt feladatunk a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. Az elsődleges szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja a z életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítására.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakembereket is bevonunk: gyermekorvos, gyógypedagógus, pszichológus stb.

Évszakhoz, időjárás viszonyokhoz igazodó rugalmas napirenddel biztosítjuk a szabadlevegőn való tevékenységet (játékot, mozgást), és pihenést. A nagymozgások gyakorlásához, különféle eszközöket használunk. Sok zöldség és gyümölcsfogyasztás mellett igyekszünk a cukor, és cukros ételek bevitelét csökkenteni, valamint a gyermekeket rágásra ösztönöznünk. Folyadékpótlásra első sorban a vízfogyasztást alkalmazzuk.

### **a. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése**

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

#### **6.4 A megismerési folyamatok fejlődésének segítése**

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a kisgyermeknevelő ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

### **7. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei**

Célunk a bölcsődei élet valamennyi helyzetének a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi és tárgyi környezettel való harmónia is. Alapvető szempont, hogy a bölcsődei nevelés-gondozás a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Lehetőséget kell biztosítani a kisgyerek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi, - és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedésmintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához.

Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

#### **7.1. Tanulás**

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkorai tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat. A beszéd a kisgyermekkorai tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

## **7.2. Gondozás**

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A személyes és szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárási vágy. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

### 7.3. Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

#### *A játék fejlődésének folyamata*

A játék alapja a csecsemők manipulációja. A bölcsődés korú gyermek fő tevékenysége a gyakorló játék, mely másfél éves kortól alakul ki. Ezt a játékot a funkció örömeért gyakorolja, különböző mozgásokat, műveleteket utánoz.

Két éves kor körül megjelenik az én-tudat. Az „én akarom”, „én idézem elő” a játékban is megfigyelhető.

Három éves korban a gyermekek szeretnének hasonlítani a környezetükben lévő felnőttekhez, utánozzák őket, elkezdenek szerepet játszani.

Bölcsődés korú gyermekeinknél a **gyakorlójátékot** tartjuk a legfontosabbnak, mert változatosan lehet alkalmazni.

- A **hang és beszéd gyakorlása** fokozza a beszédkedvüket, gyarapítja szókincsüket. Ezt rövid mondókák mondogatásával, kitalált szöveggel, játékos mozdulatok ismétlésével végezzük.
- A **mozgást gyakorló játék** során, egy-egy mozgás műveletet ismételnek, a sikeres végrehajtás az öröm forrása.
- **Eszközzel való játszás** közben rakosgatják, tologatják a tárgyakat, gyakran mozgással kísérve. Ezekből a tevékenységekből alakul ki az építő és konstruáló játék.
- **Alkotó játék** során megtapasztalják a különböző anyagok tulajdonságait (víz, papír, gyurma, homok) fejlődik képzeletük, kreativitásuk, sok ismeretet, tapasztalatot szereznek.

## 7.4. Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

## 7.5. Mondóka, ének

A mini bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének-és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos

léggör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

## **7.6. Vers, mese**

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetben nincs lehetősége. A közös mesélés élményes segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

A bölcsődében a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

## **7.7. Alkotó tevékenységek**

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, maga az önkifejezés -, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődénkben: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

## **7.8. Egyéb tevékenységek**

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.) Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhat, és bármikor kiléphet, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

## **8. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei**

### **8.1. „Saját kisgyermeknevelő” rendszer**

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő” -rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. Mini bölcsőde esetében a csoport egy kisgyermeknevelőhöz tartozik. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője. Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő” rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

## **8.2. Gyermekcsoportok szervezése**

A mini bölcsődei gyermekcsoport létszámát jogszabály határozza meg. Ennél magasabb létszám szakmailag nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei csoportban történő gondozása, nevelése, fejlesztése 2 egészséges gyermek ellátásához szükséges feltételrendszer biztosításával oldható meg, de természetesen a létszámhatárok a sajátos nevelési igény természetétől is jelentős mértékben függenek.

A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Intézményünkben egy vegyes csoportot alakítottunk ki. A gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése nem könnyű feladat. A vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

## **8.3. Sajátos nevelési igényű gyermek nevelése, gondozása, fejlesztése**

A jogalkotó szándéka, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek minél korábban bekerüljenek a napközbeni ellátásba függetlenül attól, hogy a korai fejlesztés a bölcsődében biztosítják (szakértői szakvélemény alapján) számukra, vagy nem. A cél elsősorban az, hogy minél több sajátos nevelési igényű gyermek részt vehessen a napközbeni ellátásban, tehát minden gyermek számára biztosítani szükséges az esélyegyenlőség lehetőségét. A segítségnyújtás tehát azt is feltételezi, hogy a gyermeknek napközben a bölcsődében biztosítják az ellátást, ugyanakkor a fejlesztést egy más intézmény biztosítja. A bölcsődében a sajátos nevelési igényű gyermekek egészséges közösségbe való integrálása önmagában is fejlesztő hatással bír.

A sajátos nevelési igényű gyermeket is ellátó mini bölcsődei csoportban legfeljebb 6 gyermek nevelhető, gondozható. Az integráció során az egyéni foglalkozás és a gondozásba épített fejlesztés, az ép társakkal való együttlét, mint minta, biztosítja a sérült gyermekek fejlődését.

A gyermekek napközbeni ellátásában fokozott figyelmet fordítunk az ilyen gyermekeket nevelő családok segítésére. Mindezekkel segítjük az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést.

## 8.4. Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállóság lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az **évszakok**, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő” – rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerint figyelembevétele.

## 9. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

### 9.1. A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje

a kisgyermeknevelőt, akire a gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

## **9.2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás**

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülőnek információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

Az anya, apa, vagy más családtag jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását, és csökkenti az adaptáció során fellépő reakciók súlyosságát, időbeni elhúzódását. Minden kisgyermeknek lehetőséget teremtünk a beszoktatást segítő kedvenc tárgyainak behozatalára, ezek az eszközök a nap folyamán a gyermek közelében vannak, megnyugtatják, biztonságot nyújtanak számukra.

## **9.3. Napi kapcsolattartás**

A nap kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

## **9.4. Egyéni beszélgetés**

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

## **9.5. A szülőcsoportos beszélgetések**

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülővel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

A szülőcsoportos beszélgetések általános, minden családot érintő nevelési kérdések megvitatása, a közösen meghozandó döntések mellett a közvetlenebb, az adott csoportot érintő kérdések megbeszélésére adunk lehetőséget. A szülők konkrét gyermeknevelési kérdésekben is segítséget kaphatnak egymástól, és a kisgyermeknevelőtől.

## **9.6. Szülői értekezletek**

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülővel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

## **9.7. Indirekt kapcsolattartási formák**

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, (családi füzet), hirdetőtáblák, szórólapok, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre. Faliújságon tájékoztatjuk a szülőket az általános, minden családot érintő aktuális programokról, változásokról, fontos tudnivalókról. Itt kerül

elhelyezésre a házirend a heti étlap, a nevelési év rendje és minden egyéb információ, ami a gyermekek ellátását érinti és segíti a z intézményben.

## **10. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere**

### A bölcsőde és az óvoda kapcsolata

Intézményünk szervezeti felépítése miatt nagyon szoros kapcsolatot ápol az egy épületben található óvodánkkal. Az átmenet segítése érdekében kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas, partneri kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését.

Törekszünk a két intézmény közötti tartalmas kapcsolat kialakítására, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, - pedagógiai, illetve szakmai programjának -, céljainak megismerését, megértését mely kiindulási alap az óvodában folyó munkához. Az óvodapedagógusok számára lehetőséget biztosítunk arra, hogy több alkalommal meglátogathassák a csoportjukba jelentkező kisgyerekeket, megismerjék őket bölcsődei tevékenység közben. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a gyerekek kellő fejlettséggel, érdeklődéssel, örömmel induljanak az óvodába, és az átmenet zökkenő mentesebbé váljon.

Az óvodába felvételt nyert gyermekek óvodai látogatást tesznek a kisgyermeknevelővel. A dolgozók információkkal segítik egymást a gyermek intézményváltásának megkönnyítése érdekében. Ősszel a kisgyermeknevelő meglátogatja az óvodában a volt bölcsődés gyermekeit.

### Együttműködés a társintézményekkel, szakemberekkel

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek:

- Védőnői Szolgálat,
- Házi Gyermekorvosi Szolgálat,
- Gyermekjóléti és Családsegítő Központ,
- Magyar Bölcsődék Egyesülete,
- Magyar Bölcsődék Egyesületének Megyei Szakértője,
- Bázisintézmény: Szombathelyi Egyesített Bölcsődék,
- Pedagógiai Szakszolgálat,

- Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság.

A bölcsődének, mint jelzőrendszerbe tartozó intézménynek, kötelessége és feladata a Család – és Gyermejköltségi Szolgálat felé való jelzés, így jó kapcsolatot alakítunk ki az ott dolgozó munkatársakkal, illetve a házi gyermekorvossal. Felismerjük a testi, lelki, fizikai bántalmazás, elhanyagolás jeleit és a veszélyeztetettséget jelentjük. Szükség esetén esetszabályozás, jelzőrendszeri gyűléseken vesz részt a kisgyermeknevelő.

Bölcsődénk és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés sok tekintetben hozzájárulhat a bölcsődei ellátás fejlődéséhez.

## **11. Minőségi munkavégzés a bölcsődébe, a nevelőmunka belső ellenőrzése**

Minőségnek nevezzük a nevelési-gondozási munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekközpontúságot biztosítják.

### Feladatok:

- A bölcsőde működését szabályzó dokumentumokban foglaltaknak megfelelő munkavégzés (az intézmény szakmai programja, a bölcsődei gondozás-nevelés szakmai szabályai, belső szabályzatok).
- Az elvégzett munka rendszeres és igényes dokumentációja.
- A szülők elvárásainak megismerése, kompetenciájuk biztosítása, új együttműködési formák keresése.
- A működés tárgyi feltételeinek javítása érdekében pályázati lehetőségek keresése.

A belső ellenőrzés legfontosabb feladata a bölcsődében folyó nevelés-gondozás hatékonyságának nyomon követése, a szükséges korrekciók elvégzése.

A bölcsődei csoportban dolgozók munkáját legalább évente egy alkalommal értékelni kell, az ellenőrzés tapasztalatait ismertetni kell az érintett dolgozóval, akinek joga van arra írásban

észrevételt tenni. A szülői elégedettséget évente szülői elégedettségi kérdőív formájában mérjük.

## 12. Szakmai dokumentáció

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet. A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

### A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok:

- a tárgyyszerűség (objektivitás),
- a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket),
- a hitelesség,
- az árnyaltság,
- a rendszeresség, illetve a folyamatosság.

A bölcsődébe felvett sajátos nevelési igényű gyermekek korai fejlesztését a Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei végzik.

### A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentumok:

A bölcsődei gyermekek egészségügyi törzslapja

Fejlődési napló, tartalmazza a családlátogatást, a beszoktatás menetét, a gyermekek fejlődését 1 év alatt havonta, 1-3 éves korig negyedévente vezetve.

Családi füzet

Csoportnapló vezetése napi rendszerességgel

Napi jelenléti kimutatás vezetése a gyermekekről

Kisgyermeknevelői jellemzés a szakértői és egyéb szakvizsgálatokhoz

Szülői értekezlet dokumentálása (jegyzőkönyv)

Egyéb: szülőcsoportos beszélgetések dokumentálása (jegyzőkönyv)

Bölcsődénk nevelő-gondozó munkájának nyomon követése érdekében minden évben elkészítjük az adott év feladatait tartalmazó munkatervet. Az **éves munkaterv** havi bontásban van kidolgozva, ebben rögzítjük a feladat meghatározások mellett, az ellenőrzési feladatokat, a felelősségi köröket, a továbbképzések ütemezését, és kapcsolattartási formákat.

A dokumentáció fontos része a **csoporthnapló**, amely tartalmazza a gyermekek nevét, jelét, életkorát, a születésnapok időpontját, napi bejegyzéseket.

A **heti tervben** rögzítjük a napi kezdeményezéseket témakörök szerint:

Külső világ tevékeny megismerése

Mondók, ének

Mozgás

Vers, mese

Alkotó tevékenység

A kisgyermeknevelő feladata, hogy tudatosan megtervezze a tevékenységeket. A napi kezdeményezések lehetőleg azonos időszakban kerülnek megvalósításra. A gyermekek adott hangulatának megfelelően, az érdeklődésük felkeltése után a kezdeményezéseken való részvétel önkéntes.

A csoportnaplóban minden nap délelőtti, illetve délutáni feljegyzés készül, annak hitelességét aláírásunkkal látjuk el.

A kisgyermeknevelő 3 havonkénti, megfigyelésekre alapuló, élményszerű bejegyzéseinek tükrözni kell a gyermek folyamatos fejlődését. A **családi füzetbe** kerülhet bejegyzésre a gyermekkel kapcsolatos bármely jelentős esemény, történet.

A gyermek fejlődésének nyomon követése érdekében **törzslapot, fejlődési naplót** vezetünk, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából.

Sajátos nevelési igényű gyermek esetében a nevelési-gondozási feladatokat a Zala Megyei Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján végezzük, a fejlesztést végző szakemberrel együttműködve.

### **13. A fejlődés leggyakoribb jellemzői bölcsődéskor végére**

- Nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel.
- Már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is.

- Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára.
- Környezete iránt nyitott, érdeklőd minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben.
- Gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőtellel, gyermekkel.
- A gyermekek többsége szobatiszta.

#### **14. Az igénybe vevők, és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos jogszabályok**

##### A gyermek joga, hogy:

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez,
- sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakoztatását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartásuk, a bántalmazással – fizikai, szexuális, vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

##### A szülő joga, hogy:

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízta,
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét, nevelési, gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a gyermeke kisgyermeknevelőjétől,
- véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban,
- megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

##### A szülő kötelessége, hogy:

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- a fizetendő személyi térítési díjat időben rendezze,
- az intézmény házirendjét betartsa,

### A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

Az intézmény közalkalmazottjai körében csak olyan személy állhat alkalmazásban, akivel szemben nem áll fenn a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény kizáró tényezője.

Az intézmény dolgozóit és vezetőjét panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme illeti meg a kivizsgálási időszak végéig.

A dolgozók személyes adatai a személyes adatok kezelésére vonatkozó és titoktartási szabályok szerint kezeltek.

Az alkalmazotti közösség munkaszervezése során különös figyelmet kap a család és házasság intézményének védelme. Különös védelem illeti továbbá a várandós anyát és a kisgyermeket nevelő anyát.

A dolgozók érdekeinek figyelembevétele nem befolyásolhatja hátrányosan a bölcsődei ellátásban résztvevő kisgyerekek érdekeit.

## **15. A bölcsődei ellátás igénybevételének módja**

A bölcsődébe a felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a törvényes képviselő terjeszthet elő.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti:

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos, vagy a házi orvos,
- a család-és gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság.

Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető, gondozható. Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31.-ig.

A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti. A mini bölcsődében a gyermekcsoportonként legfeljebb 7 fő, 2 évesnél idősebb gyermekek csoportjában legfeljebb 8 gyermeket gondozunk 1 fő szakképzett kisgyermeknevelővel és 1,5 fő szakképzett bölcsődei dajkával.

***Bölcsődei ellátás keretében azon gyermekek ellátását kell biztosítani, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.***

A bölcsődei felvételi kérelmek benyújtására minden év májusában – előre meghirdetett napokon – továbbá az év folyamán folyamatosan van lehetőség, amennyiben van üres férőhely.

A bölcsődei felvételnél – az alábbi sorrendben - előnyt élvez különösen az a gyermek,

- aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult,
- három vagy több gyermeket nevelő családban él
- akit egyedülálló szülője nevel,
- akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem vagy csak részben tudja.

A sorrendiség figyelembevétele nélkül a gyermek bölcsődei ellátását biztosítani kell, ha gyámhatóság a- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 68. § alapján – védelembe vételt rendelt el és kötelezte a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

A felvételi kérelmet a Zalalövői Borostyán Óvoda és Mini Bölcsőde intézményvezetőjéhez kell benyújtani. A döntésről az intézményvezető – a májusi felvétel esetén – minden év május 25. napjáig írásban értesíti a szülőt/törvényes képviselőt.

Az intézményvezető döntése ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül észrevételnek van helye, melyet a fenntartóhoz kell benyújtani. Az észrevételről a fenntartó határozattal dönt.

A felvételi kérelemhez csatolni kell:

- tanulói jogviszony esetén az oktatási intézmény által kiállított iskolalátogatási igazolást
- az illetékes munkaügyi központ igazolását a munkaerő-piaci képzésen való részvétel idejéről,
- a szülő betegsége esetén a háziorvos/szakorvos által kiállított igazolást,
- az ellátás indoklását igazoló gyermekorvos igazolását,
- egyedülállóság esetén a Magyar Államkincstár igazolását emelt családi pótlék folyósításáról

- a családban nevelt három vagy több kiskorú gyermek esetén a Magyar Államkincstár igazolását emelt családi pótlék folyósításáról (amennyiben rendszeres gyermekvédelmi támogatásra a szülő nem jogosult)
- sajátos nevelési igényű gyermek esetén a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakértői véleményét
- A házi gyermekorvos vagy a háziorvos igazolását arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható a beszoktatás megkezdésekor kell bemutatni.

Amennyiben a felvételi kérelem– férőhelyhiány miatt – nem teljesíthető, úgy felhívjuk a figyelmet arra, hogy kérelmére „várólistára” vesszük és üresedés esetén az elhelyezés időpontjáról írásban vagy telefonon értesítjük.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény vezetője a törvényes képviselővel megállapodást köt, amely tartalmazza:

- az ellátás kezdetének időpontját
- a fizetendő étkezési térítési díj mértékét, a fizetésre vonatkozó szabályokat,
- az intézményi ellátás időtartamát (határozott vagy határozatlan időtartam)
- az ellátás megszűnésének módjait,
- a gyermek és törvényes képviselője személyazonosító adatait,
- szülő vagy törvényes képviselő nyilatkozatát a tájékoztatás megtörténtéről.

#### Ellátási körzeten kívülről érkező gyermekek fogadása

Az intézményünk ellátási területe lehetőséget biztosít a településen kívül érkező gyermekek befogadására, nevelésére és gondozására, ezzel is elősegítve a munkavállaló édesanyák gyermekeinek a kiegyensúlyozott gondoskodást. Körzeten kívüli gyermekeket csak abban az esetben fogadunk, ha a körzetben élők igényeit kielégítettük, és van szabad kapacitásunk. Működési célunk, hogy az intézményi szolgáltatást igénybe vevő szülők számára lehetővé tegyük, hogy gyermekük felügyeletét megoldva munkát vállalhassanak, vagy olyan képzésen vegyenek részt, amely elősegíti az elhelyezkedésüket.

## **16. A mini bölcsődei ellátás szolgáltatásairól szóló tájékoztatás helyi módja**

Az érintettek a bölcsődei szolgáltatásokról (Szakmai Program, Házi rend, napirend, étrend, térítési díj, panaszkezelés) az intézmény honlapján, a faliújságon, az intézményvezetőnél ügyfélfogadási időben is tájékozódhatnak. A szakmai program és a házi rend kifüggesztésre kerül az átadóban. Családi programok, bölcsődei ünnepek időpontjáról a személyes invitálás mellett kiírjuk a faliújságra, meghívókat küldünk, beírjuk az üzenő füzetbe.

Zalalövői Borostyán Óvoda és Mini Bölcsőde

Mini Bölcsődei Szakmai program

### Érvényességi nyilatkozat, legitimációs záradék

A Szakmai Program a fenntartói legitimáció után lép életbe és visszavonásig érvényes.  
A Program hozzáférhető a bölcsődébe járó gyermekek szülei, a bölcsődébe készülő gyermekek szülei részére, továbbá a fenntartó, az ellenőrzést végző szervek és minden érdeklődő számára. Felülvizsgálatára, módosításra törvényi változás, illetve feladatváltozás esetén kerül sor.

Zalalövő, 2022. 05. 31

.....*Halász Imola*.....

intézményvezető

Fenntartó részéről elfogadta:

Dátum: *2022. 05. 31*.....

.....*[Signature]*.....

Társulás elnöke

**MEGÁLLAPODÁS****b ö l c s ő d e i ellátás (gyermek napközbeni ellátása) igénybevételéről**

amely létrejött egyrészről a Zalalövői Borostyán Óvoda és Mini Bölcsőde (Zalalövő, Deák Ferenc u. 5-7) képviselőjében Kovács Imréné intézményvezető, másrészről

..... (szül: .....; anyja neve: .....) törvényes képviselő (szülő: a továbbiakban ellátást igénylő) között a mai napon ..... nevű gyermeke bölcsődei ellátásáról.

1. Az intézmény a bölcsődei ellátást. ....től.....-ig határozott időre biztosítja a Zalalövői Borostyán Óvoda és Mini Bölcsődében.

A bölcsőde az alábbi ellátásokat biztosítja a gyermek számára (szolgáltatások és ellátások tartalma, módja)

A bölcsődei ellátás keretében a gyermek életkorának és egészségi állapotának megfelelően biztosítjuk:

- ✚ a nevelés és gondozás feltételeit, így különösen
  - ✓ a szülő közreműködésével történő fokozatos beilleszkedés lehetőségét,
  - ✓ a felszerelési jegyzékben meghatározott textiliát, bútortárat, egyéb eszközöket és felszerelést,
  - ✓ a játéktevékenység feltételeit,
  - ✓ a szabadban való tartózkodás feltételeit;
- ✚ és a gyermek élettani szükségleteinek és az egészséges táplálkozás követelményének megfelelő négyzeri étkeztetést azzal, hogy a bölcsődében az étkeztetést a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló miniszteri rendeletben foglaltaknak megfelelően kell biztosítani,

A térítési díj fizetésére kötelezett személy

neve: .....

lakcíme: .....

Az étkezési térítési díj: .....

A bölcsődei gondozási díj: .....

Fizetés módja: .....

A személyi térítési díj megállapítása és megfizetése: Az ellátást igénybe vevő tudomásul veszi, hogy a bölcsőde gyermekétkeztetés intézményi térítési díjának alapja az élelmezés nyersanyagköltségének egy ellátottra jutó ÁFÁ-val emelt napi összege. A személyi térítési díjat az igénybevétel napjától havonként, egy havi időtartamra előre, a tárgy hónap 10. napjáig kell befizetni az ellátást nyújtó intézmény elszámolási számlájára. Az étkezési térítési díjkezdvezményekre a GYVT 21 § (1) szabályai az irányadók, melyekhez a 328/2011. Korm. rend. 17-18 §-ban meghatározott igazolások bemutatása szükséges. Amennyiben a térítési díj fizetésére kötelezett a fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, a bölcsődevezető 15 napos határidő megjelölésével írásban felhívja az elmaradt térítési díj befizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telt el, a bölcsőde erről értesíti a fenntartót további intézkedés megtétele céljából. Amennyiben a kötelezett a személyi térítési díjat vitatja, a megállapodás megkötésétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat.

Alulírott hozzájárulok ahhoz, hogy személyes adataimat (törvényes képviselő neve, lakcíme, ellátott gyermek neve – a bölcsődei megállapodással megegyező adattartalommal) a Zalalövői Borosánvölgy kezelje gyermeke (i) m bölcsődei ellátásának időtartama alatt a személyi térítési díj számlázása kapcsán

Az intézményvezető tájékoztatja a szülőt az alábbiakról:

*Az ellátást tartama és feltételei:* a gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. (1997. évi XXXI. törvény 41. §. /1/ bek.)

**Az intézmény által vezetett, gyermekre vonatkozó dokumentáció:**

- ✚ bölcsődei törzslap
- ✚ fejlődési napló
- ✚ csoportnapló
- ✚ családi füzet

**Az érték- és vagyonmegőrzés módja:** a gyermekeknek zárható szekrénye van, a bölcsődébe behozott játéktárgyakért, ékszerekért a bölcsőde felelősséget nem vállal;

**Az intézmény házirendje:** a melléklet szerint;

**A panaszjog gyakorlásának módja:** A gyermek, a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdek-képviselői és szakmai szervek az SZMSZ-ben foglaltak szerint panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél vagy érdek-képviselői fórumánál az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén. Az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője vagy az érdekképviselői fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.

**A bölcsődei ellátás megszűnik:**

- ✚ a határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam - illetve a meghosszabbított időtartam - leteltével,
- ✚ a jogosultsági feltételek megszűnésével
- ✚ a szülő/törvényes képviselő írásban a Zalalövői Borostyán Óvoda és Mini Bölcsőde intézményvezetőjéhez benyújtott bejelentése alapján
- ✚ ha a gyermek a jogszabályban meghatározott életkort betöltötte (a bölcsődei nevelési év végén, ha a gyermek a 3. évét betöltötte)
- ✚ Az intézményvezető a bölcsődei ellátást megszünteti, ha a jogosult a házirendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.
- ✚ Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható. (GYVT 42/A. 4. bekezdés)

Az ellátás megszüntetése ellen a törvényes képviselő 8 napon belül az intézmény fenntartójánál panasszal élhet, amennyiben azzal nem ért egyet.

**A szülő törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a tájékoztatást megkapta:**

- ✚ az ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- ✚ az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,
- ✚ az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
- ✚ az intézmény házirendjéről,
- ✚ panaszjoga gyakorlásának módjáról,
- ✚ a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról,
- ✚ a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdek-képviselői fórumról; valamint, hogy
- ✚ a felvételnél közölt adatok a valóságnak megfelelnek, valamint
- ✚ ha a jogosultsági feltételekben, és a személyazonosító adatokban változás következik be, azt 15 napon belül az intézményvezetővel tudatja.

Jelen Megállapodás a gyermek ellátásának megszűnésével automatikusan hatályát veszti. A Megállapodást és a tájékoztatást a felek – mint akaratukkal mindenben megegyezőt – tudomásul vették és aláírták. A megállapodás 1 példányát az aláírással egyidejűleg átvettem.

Zalalövő,

.....  
igazgató  
Zalalövői Borostyán Óvoda és Mini Bölcsőde

.....  
szülő/törvényes képviselő

**GYERMEKEK TÉLI NAPIRENDJE**

december hó – február hó

„A gyermekek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend biztosítja a kereteket.”

<b>Időkeret</b>	<b>Tevékenység</b>
7:00 – 8:00	A gyermekek kézmosást követően érkeznek. Szabad játék a szobában.
8:00 – 8:30	Reggeli, az étkezést befejező gyermekek számára játéktevékenység biztosítása.
8:30 – 9:30	Szabad játéktevékenység a szobában. Szakmai program – mozgás, alkotás, mese stb. Szükség szerint fürdőszoba használat. Később érkező gyermekek bekapcsolódása a csoport életébe.
9:30 – 9:35	Tízórai
9:35 – 10:50	Levegőztetésre alkalmas idő eseté, gondozási sorrendben készülődés az udvarra, szükség szerinti fürdőszoba használat, öltözködés. Rossz idő esetén játék a szobában.
10:50 – 11:30	Udvarról való bejövetel, vetkőzés, fürdőszoba használat. Szabad játék a szobában.
11:30 – 12:00	Ebéd. Étkezés után szájöblítés, fogápolás, szükség szerinti fürdőszoba használat.
12:00 – 15:10	Alvás, pihenés.
14:55 – 15:10	Ébredési sorrend szerint cipőhúzás, fürdőszoba használat. Szabad játék a szobában.
15:10 – 15:30	Uzsonna. Az étkezést befejező gyermekek számára játéktevékenység biztosítása.
15:30 – 16:30	Szabad játék a szobában a szülők érkezéséig.

**GYERMEKEK NYÁRI NAPIRENDJE**

június hó – augusztus hó

„A gyermekek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend biztosítja a kereteket.”

<b>Időkeret</b>	<b>Tevékenység</b>
7:00 – 8:00	A gyermekek kézmosást követően érkeznek. Szabad játék a szobában.
8:00 – 8:30	Reggeli, az étkezést befejező gyermekek számára játéktevékenység biztosítása.
8:30 – 9:30	Levegőztetésre alkalmas idő esetén, gondozási sorrendben készülődés az udvarra, szükség szerinti fürdőszoba használat, öltözködés. Rossz idő esetén játék a szobában. Később érkező gyermekek bekapcsolódása a csoport életébe.
9:30 – 9:35	Tízórai
9:35 – 11:10	Szabad játék az udvaron, kisgyermeknevelő által kínált játék lehetőségek, kezdeményezések.
11:10 - 11:40	Udvarról való bejövetel, vetkőzés, fürdőszoba használat. Szabad játék a szobában.
11:40 – 12:10	Ebéd. Étkezés után szájöblítés, fogápolás, szükség szerinti fürdőszoba használat.
12:10 – 15:10	Alvás, pihenés.
14:55 – 15:10	Ébredési sorrend szerint cipőhúzás, fürdőszoba használat. Szabad játék a szobában.
15:10 – 15:30	Uzsonna. Az étkezést befejező gyermekek számára játéktevékenység biztosítása.
15:30 – 16:30	Szabad játék az udvaron vagy a szobában, az időjárás függvényében a szülők érkezéséig.

**GYERMEKEK ŐSZI NAPIRENDJE**

szeptember hó – november hó

„A gyermekek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend biztosítja a kereteket.”

<b>Időkeret</b>	<b>Tevékenység</b>
7:00 – 8:00	A gyermekek kézmosást követően érkeznek. Szabad játék a szobában.
8:00 – 8:30	Reggeli, az étkezést befejező gyermekek számára játéktevékenység biztosítása.
8:30 – 9:30	Levegőztetésre alkalmas idő esetén, gondozási sorrendben készülődés az udvarra, szükség szerinti fürdőszoba használat, öltözködés. Rossz idő esetén játék a szobában. Később érkező gyermekek bekapcsolódása a csoport életébe.
9:30 – 9:35	Tízórai
9:35 – 10:50	Az időjárás függvényében a szabad játék folytatódik az udvaron, vagy a szobában. A kisgyermeknevelő által kínált játék lehetőségek, kezdeményezések.
10:50 - 11:30	Udvarról való bejövetel, vetkőzés, fürdőszoba használat. Szabad játék a szobában.
11:30 – 12:00	Ebéd. Étkezés után szájöblítés, fogápolás, szükség szerinti fürdőszoba használat.
12:00 – 15:10	Alvás, pihenés.
14:55 – 15:10	Ébredési sorrend szerint cipőhúzás, fürdőszoba használat. Szabad játék a szobában.
15:10 – 15:30	Uzsonna. Az étkezést befejező gyermekek számára játéktevékenység biztosítása.
15:30 – 16:30	Szabad játék az udvaron vagy a szobában, az időjárás függvényében a szülők érkezéséig.

**GYERMEKEK TAVASZI NAPIRENDJE**

március hó – május hó

„A gyermekek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend biztosítja a kereteket.”

<b>Időkeret</b>	<b>Tevékenység</b>
7:00 – 8:00	A gyermekek kézmosást követően érkeznek. Szabad játék a szobában.
8:00 – 8:30	Reggeli, az étkezést befejező gyermekek számára játéktevékenység biztosítása.
8:30 – 9:30	Levegőztetésre alkalmas idő esetén, gondozási sorrendben készülődés az udvarra, szükség szerinti fürdőszoba használat, öltözködés. Rossz idő esetén játék a szobában. Később érkező gyermekek bekapcsolódása a csoport életébe.
9:30 – 9:35	Tízórai
9:35 – 10:50	Az időjárás függvényében a szabad játék folytatódik az udvaron, vagy a szobában. A kisgyermeknevelő által kínált játék lehetőségek, kezdeményezések.
10:50 - 11:30	Udvarról való bejövétel, vetkőzés, fürdőszoba használat. Szabad játék a szobában.
11:30 – 12:00	Ebéd. Étkezés után szájöblítés, fogápolás, szükség szerinti fürdőszoba használat.
12:00 – 15:10	Alvás, pihenés.
14:55 – 15:10	Ébredési sorrend szerint cipőhúzás, fürdőszoba használat. Szabad játék a szobában.
15:10 – 15:30	Uzsonna. Az étkezést befejező gyermekek számára játéktevékenység biztosítása.
15:30 – 16:30	Szabad játék az udvaron vagy a szobában, az időjárás függvényében a szülők érkezéséig.